



תהלים (42)

פִּי אָבִי וְאָמִי עֲזָבוּנִי וְה' יִצְאֶסְפֵנִי (כז.י)

יש רגעים בחייו של אדם שבהם הוא מרגיש כי הקרקע הבטוחה ביותר נשמטת מתחת רגליו. אב ואם הסמלים הראשונים של הגנה, אהבה ושייכות, אינם עוד מקור משען. זה יכול להיות כפשוטו, ויכול להיות גם במובן רגשי: חוסר הבנה, ריחוק, או תחושת בדידות עמוקה. דווקא שם, במקום שבו כוחו של האדם נגמר, אומר דוד המלך: "וְה' יִצְאֶסְפֵנִי". לא נאמר "וְה' יַעֲזֹר לִי" או "וְה' יִצִּילֵנִי", אלא "יִצְאֶסְפֵנִי" לשון אסיפה, קירוב, חיבוק. כמו מי שאוסף ילד אבוד אל חיקו. כשכל המעגלים האנושיים נסגרים, נפתח מעגל אלוהי. חז"ל והמפרשים מסבירים שאין הכוונה רק למצב קיצון, אלא לעיקרון רוחני: כל עוד האדם נשען על כוחות אנושיים בלבד, הוא מוגבל. אך כאשר הוא מגיע להבנה שאין לו על מי להישען אלא על אביו שבשמים, שם מתחילה קרבה מיוחדת שאין לה תחליף.

המלקט

לֹאֵלָּא הָאֱמָנָתִי לְרֵאוֹת בָּטוּב ה' בְּאֶרֶץ חַיִּים (כז.יג)

אינו אומר "לֹאֵלָּא הָאֱמָנָתִי בָטוּב ה'" אלא "לְרֵאוֹת בָּטוּב ה'". חידוש גדול: האמונה איננה רק ידיעה שכלית, אלא יכולת ראייה. מי שמאמין באמת, לומד להתבונן במציאות בעיניים אחרות. אותו עולם, אותן נסיבות, אך מבט שונה מגלה טוב. ועוד: לא נאמר בעולם הבא, אלא "בְּאֶרֶץ חַיִּים". כלומר, עבודת האמונה היא לגלות את טוב ה' דווקא בתוך החיים עצמם: בשגרה, בהתמודדויות, ובמקומות שלא תמיד נראים קדושים. מכאן החידוש: האמונה אינה בריחה מן המציאות, אלא כלי להפוך את המציאות לראויה לחיים.

המלקט

לְדֹד אֵלֶיךָ ה' אֶקְרָא צוֹרֵי אֵל תִּתְּרֶשׁ מִמֶּנִּי (כח, א)

אפשר לפרש דברי המשורר דוד המלך בהקדם מה שכתב הרב כנפי שחר וז"ל: כי תנאי גדול להיות תפלתו של אדם רצויה ומקובלת אצלו יתברך שיכוין על צער השכינה כי הזמן שאדם מצטער שכינה מה הלשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, נמצא שהשכינה משתתפת בצערו של אדם, ולכן כשיתפלל תקובל תפילתו ע"ש. וזהו כוונת דוד המלך: "אֵלֶיךָ ה' אֶקְרָא", אז אנו מובטח שתקבל תפילתי, "אֵל תִּתְּרֶשׁ מִמֶּנִּי", שלא תענני. ובזה יובן גם כן הפסוק שאחריו: "שְׁמַע קוֹל תְּחַנּוּנֵי בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ", והרי הוא כמבואר.

ספר "שם משמעון על תהלים"

"שְׁמַע קוֹל תְּחַנּוּנֵי בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ" (כח.ב)

אפשר לרמז במה שידוע דתחינה היא תפילה כמו שתרגם אונקלוס: "ואתחנן וצליתי" וכמו שכתב הרב

דעת זקנים דשבעה שמות נקראת התפילה ואחת מהם תחינה עכ"ל. וכתבו חז"ל (ברכות לב:): דשערי דמעה לא ננעלו, וזה שרמזו "בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ" ר"ת וס"ת בחלוקף אל"ף בה"ה באותיות האחר"ע, וזה שכתוב "שְׁמַע קוֹל תְּחַנּוּנֵי", שהיא תפילה, על ידי הבכיה הרמוזה "בְּשׁוּעֵי אֵלֶיךָ", דשערי דמעה לא ננעלו כאמור.

ספר "שם משמעון על תהלים"

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחְלָתְךָ וְיָרֶעַם וְנִשְׁאָם עַד הָעוֹלָם (כח.ט)

הפסוק חותם את מזמור כ"ח בתהלים, והוא תפילה כוללת שמקיפה את כל צרכיו הרוחניים והמעשיים של עם ישראל. חז"ל ורבותינו עמדו על כך שהפסוק בנוי מארבע בקשות, שכל אחת מהן מעלה רוחנית אחרת ביחס שבין הקב"ה לעמו.

"הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ": זוהי בקשה לישועה בשעת מצוקה. דוד המלך מבקש ישועה כללית, לא רק מצרה מסוימת אלא הצלה מעצם מצב של סכנה וחולשה. כאן עם ישראל נקרא "עַמֶּךָ", עם הקשור להקב"ה בברית, הזקוק לעזרתו.

"וּבָרֵךְ אֶת נַחְלָתְךָ", לאחר הישועה באה הברכה. לא די להינצל מן הרע; יש צורך בשפע, בקיום, בברכה מתמשכת. כאן עם ישראל נקרא "נַחְלָתְךָ", לא רק עם הנתון להשגחה, אלא אוצר יקר, קניינו של הקב"ה, שעליו הוא חפץ להטיב.

"וְיָרֶעַם": לשון רעייה והנהגה, כמו רועה צאן. גם לאחר ישועה וברכה, האדם והעם זקוקים להכוונה, להנהגה רוחנית, לתורה ולדרך ישרה. בלא הנהגה אלוקית, הישועה עלולה להתבזבז והברכה לא תתקיים.

"וְנִשְׁאָם עַד הָעוֹלָם": זוהי הבקשה הגבוהה ביותר: לא רק ללוות ולהנהיג, אלא גם לשאת, לרומם, ולהחזיק את העם גם בשעות של נפילה. "עַד הָעוֹלָם", הבטחה לקשר נצחי, שגם כאשר אין לעם כוח לעמוד בכוחות עצמו, הקב"ה נושא אותו.

המלקט

הָבוּ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹוּ לַה' בְּהִדְרֵת קִדְשׁ (כ"ט.ב)

הפסוק מתחיל במילים "הָבוּ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ" הקריאה להביא כבוד לשם ה'. הכבוד הזה אינו רק דרך מילים או תפילות, אלא בעיקר דרך מעשים, החיים שלנו, ההתנהגות היומיומית, מידות טובות ושמירת מצוות הם הדרך האמיתית לכבד את השם. לאחר מכן, הפסוק ממשיך: "הַשְׁתַּחֲוֹוּ לַה' בְּהִדְרֵת קִדְשׁ". המילה הַשְׁתַּחֲוֹוּ מלמדת על ענווה והכרה של האדם לפני הבורא, ההכרה שהכול בידו וכוחו של האדם מוגבל. "בְּהִדְרֵת קִדְשׁ"

ולזה אמר "ה' עז לעמו יתן" שמלת "עז", רמז בה גם עבודה זרה ולזה תפס הכתוב לשון זה ולא לשון אחר.
ספר "שם משמעון על תהלים"

הלכה: הלכות הדלקת נרות שבת

בחר הלומד בישיבה עם פנימיה צריך להדליק נרות שבת בחדר השינה שלו. וצריך שהנרות יהיו גדולים שיעור שכאשר יחזור מסעודת ליל שבת ישארו דלוקים. ובעת שמדליק הנרות יברך לפני ההדלקה, ואם יש בחדר כמה בחורים הישנים שם, האחד ידליק בתורנות, והאחרים ישמעו ויצאו ידי חובתם. ואין הבדל בזה אם ההורים נמצאים בארץ או בחו"ל. ואמנם אם יש חשש של שריפה אם ידליקו בחדרים, יש להמנע מלהדליק בחדרים, ויסתפקו בהדלקת נרות שבת בחדר האוכל.
ילקוט יוסף הלכות שבת

פתגם: אין שום דבר בעולם שלא יהיה בו טוב, רק שצריך לחפשו.
רבי נחמן מברסלב

חקירה: אילם

פסולו לעדות הוא פסול הגוף, כסומא וחרש, או שהוא מדין מפיהם ולא מפי כתבם. (קצוה"ח מו-יט)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: ותלמודו בידו

רב ידוע ביקר פעם אחת אצל הגאון בעל "שואל ומשיב" בתוך הדברים שאל הגאון את אורחו, מדוע עדיין לא חיבר שום חיבור על סוגיות הש"ס, כדרך הלמדנים, השיב לו הרב: מצינו: אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, משמע, שתלמודו עדיין בידו ולא הוציא אותו לאור.

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוון אזיזה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** שרה זסון אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר ולייזבת מרדכי בן שמחה ברכה זוע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** קלוד שלמה בן ז'רמן רבקה, ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מוחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, נסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר, כוכבה אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי זוגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל.

הכוונה היא שהשתחוות והעבודה לא תהיה ריקה או חיצונית, אלא עם קדושה, טוהר והדר. גם התפילה וגם המעשים צריכים להיות מתוך כוונה פנימית להרים את שם ה' למקום של כבוד. **מהמדרש** אנו לומדים שהכבוד האמיתי של ה' מופיע כאשר האדם משלב בין יראת שמים לבין אהבת ה', בין חיצוניות הפולחן לבין פנימיותו של הלב. כלומר, כל מעשה טוב קטן שמבוסס על כוונה טובה הוא הצגת "כבוד השם" בעולם. לקח אישי: כל אחד מאיתנו יכול להביא כבוד לשם ה' ביום-יום, דרך המידות שלנו, דרך הסבלנות, דרך עזרה לזולת. אין צורך במעשה גדול, כל מחווה של כבוד, כנות וקדושה היא הצגת הוד והדר לפני הבורא. **המלקט**

קול ה' בפנך... קול ה' שבר ארזים... ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום (כט.ד.יא)

אמרו חז"ל (במכילתא דרבי שמעון בר יוחאי, פרק ט): אין עוז אלא תורה, וכל המזמור יש להבין: לשם מה הקול והרעש? ולאחר מכן: מה פשר העוז שיתן ה' לעמו? אלא, אומרים בשם **מרן הגרי"ז מבריסק**, הרי זה סימן נפלא לדורות: שיתכן שתהיה המולה וקולות, ובתוכם יישמע קול התורה, כנתינתה! **מרן הגרי"ז** המחיש זאת בעצמו בעיר ורשא בתחילת שנת ת"ש, בהיותו במרתף של בית, כאשר מטוסי האוייב הגרמני מפגיזים את העיר בקולות אדירים שזעזעו את כל העיר, בתים התפוצצו בקול רעש גדול ומעורר אימה בלבבות, אך הרב עצמו ישב ולמד במנוחה נפלאה, בעיון צלול, ואף חידש חידושים בעמקות. ולמעשה זו גמרא מפורשת במסכת ברכות (כב.): **"והודעתם לבניך ולבני בניך...יום אשר עמדת לפני ה' אלוהיך בחורב"** מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע, אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע, הרי שבכל דור ודור יהיה כפי שהיה בעת מתן תורה, והקב"ה נותן כח באדם ללמוד גם כאשר מסביב יהיו הסער ומחדרים אימה! **ספר "כמוצא שלל רב תהלים"**

ה' עז לעמו יתן (כט.יא)

פירשו רז"ל אין עז אלא תורה. ואפשר לתת טעם למה הוצרך הכתוב לומר עז, והוצרכו לפרש אין עז אלא תורה, והיה לו לומר ה' תורה לעמו יתן, ולמה הזכיר הכתוב לשון עז. ואפשר ע"פ מ"ש הרב **וילקט יוסף ז"ל**: עגל שעשו ישראל גרם קבלת התורה, שבזה טען משה למלאכים וכי עבודה זרה יש ביניכם ואילולי העגל יכולין המלאכים לומר שגם אתם אין ביניכם עבודה זרה, כי במעמד הר סיני פסקה זוהמתן עכ"ל. ובזה אפשר שזה הטעם שתפס הכתוב לשון זה של עז ולא לשון תורה, שטמן בו רמז כי מלת עז היא רומזת לתורה וגם היא נוטריקון עבודה זרה וזהו 'עז' שהיא התורה שנתן לנו ה', מי הוא שגרם נתינת התורה לנו ולא למלאכים, היא העבודה זרה הרמוזה בתיבת 'עז' כנדבר,

